

Łódź, 11 września 2023 r.

PNIK-I.4131.834.2023

**Rada Miejska
Tomaszowa Mazowieckiego**

Zawiadomienie o wszczęciu postępowania

Na podstawie art. 91 ust. 5 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40 z późn. zm.) w związku z art. 61 § 1 i 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2023 r. poz. 775 z późn. zm.)

zawiadamiam,

że wszczęte zostało z urzędu postępowanie określone w rozdziale 10 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym w celu kontroli legalności uchwały Nr LXXVIII/620/2023 Rady Miejskiej Tomaszowa Mazowieckiego z dnia 31 sierpnia 2023 r. o zmianie uchwały Nr LXI/482/2022 Rady Miejskiej Tomaszowa Mazowieckiego w sprawie określenia wysokości opłat za korzystanie z wychowania przedszkolnego uczniów objętych wychowaniem przedszkolnym do końca roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym kończą 6 lat, w publicznych przedszkolach i oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych, prowadzonych przez Gminę - Miasto Tomaszów Mazowiecki, która wpłynęła do Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi w dniu 8 września 2023 r.

Uzasadnienie

Wątpliwości organu nadzoru budzi § 3 uchwały, zgodnie z którym uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od daty ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Łódzkiego z mocą obowiązującą od dnia 1 września 2023 r.

Zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1461) akty normatywne, zawierające przepisy powszechnie obowiązujące, ogłaszane w dziennikach urzędowych wchodzi w życie po upływie czternastu dni od dnia ich ogłoszenia, chyba że

Łódzki Urząd Wojewódzki w Łodzi – Wydział Prawny, Nadzoru i Kontroli
90-926 Łódź, ul. Piotrkowska 104, tel.: (+48) 42 664 16 47, fax: (+48) 42 664 11 60 Elektroniczna Skrzynka Podawcza ePUAP: /lodzuw/SkrytkaESP
PN@lodz.uw.gov.pl; <https://www.gov.pl/web/uw-lodzki>

Administratorem danych osobowych jest Wojewoda Łódzki. Dane przetwarzane są w celu realizacji czynności urzędowych. Masz prawo do dostępu, sprostowania, ograniczenia przetwarzania danych. Więcej informacji znajdziesz na stronie <https://www.gov.pl/web/uw-lodzki> w zakładce ochrona danych osobowych.

dany akt normatywny określi termin dłuższy, zaś stosownie do ust. 2 w uzasadnionych przypadkach akty normatywne, z zastrzeżeniem ust. 3, mogą wchodzić w życie w terminie krótszym niż czternaście dni, a jeżeli ważny interes państwa wymaga natychmiastowego wejścia w życie aktu normatywnego i zasady demokratycznego państwa prawnego nie stoją temu na przeszkodzie, dniem wejścia w życie może być dzień ogłoszenia tego aktu w dzienniku urzędowym. Wskazany przepis wprowadza tzw. zasadę nieretroaktywności aktów prawnych w polskim porządku prawnym (*lex retro non agit*). Zasada ta wynika z przepisu art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, który stanowi, że Rzeczpospolita Polska jest demokratycznym państwem prawnym, urzeczywistniającym zasady sprawiedliwości społecznej. Wyjątek od tej zasady wprowadza art. 5 tejże ustawy, zgodnie z którym przepisy art. 4 nie wyłączają możliwości nadania aktowi normatywnemu wstecznej mocy obowiązującej, jeżeli zasady demokratycznego państwa prawnego nie stoją temu na przeszkodzie.

Na tle tego wyjątku w literaturze i orzecznictwie ukształtował się jednolity pogląd głoszący, iż działanie prawa wstecz nie oznacza naruszenia art. 2 Konstytucji RP, o ile tak wprowadzone przepisy polepszają sytuację prawną niektórych adresatów danej normy prawnej i zarazem nie pogarszają sytuacji prawnej pozostałych jej adresatów (G. Wierczyński [w:] *Komentarz do ustawy o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych* [w:] *Redagowanie i ogłaszanie aktów normatywnych. Komentarz*, wyd. II, Warszawa 2016, art. 5). Wsteczna moc prawa może dotyczyć ewentualnie tylko przyznania praw. Z całą stanowczością natomiast należy wykluczyć możliwość zastosowania tej normy do nakładania obowiązków (wyrok NSA z dnia 30 września 2021 r., sygn. akt III FSK 2137/21). Ekonomiczne motywy podwyższenia opłat za usługi związane z odpadami nie mogą usprawiedliwiać łamania zasady, że prawo nie działa wstecz (wyrok NSA z dnia 29 września 2010 r., sygn. akt II OSK 1475/10).

Tymczasem, Rada Miejska Tomaszowa Mazowieckiego pomimo przyjęcia, że uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od daty ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Łódzkiego (uchwała została opublikowana 7 września 2023 r. – Dz. Urz. Woj. Łódz. z 2023 r. poz. 7465), to jednak zaznacza w § 3 uchwały, że moc obowiązująca aktu będzie od 1 września 2023 r., a zatem przyjmuje wsteczną moc obowiązującą. Jako że przedmiotowa opłata uległa waloryzacji na podstawie obwieszczenia Ministra Edukacji i Nauki z dnia 23 lutego 2023 r. w sprawie wysokości wskaźnika waloryzacji oraz maksymalnej wysokości opłaty za korzystanie z wychowania przedszkolnego (M.P. z 2023 r. poz. 243) i na skutek tej waloryzacji jest wyższa niż

pierwotnie, w ocenie organu nadzoru nie jest zgodne z prawem przyjęcie wstecznej mocy obowiązującej w tym zakresie. Nie jest to bowiem rozwiązanie korzystne dla adresatów tejże uchwały, a względy ekonomiczne nie mogą uzasadniać łamania zasady nieretroaktywności prawa.

Wobec powyższego, w terminie 7 dni od doręczenia niniejszego zawiadomienia, proszę o złożenie wyjaśnień w przedmiotowej sprawie. Wyjaśnienia należy przesłać do Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi na adres Elektronicznej Skrzynki Podawczej ePUAP: /lodzuw/skrytka.

z up. WOJEWODY ŁÓDZKIEGO

Piotr Cępa

**Radca prawny - Koordynator
Oddziału nadzoru prawnego
i Wojewódzkiego Dziennika Urzędowego
w Wydziale Prawnym, Nadzoru
i Kontroli**

Do wiadomości:

Prezydent Miasta Tomaszowa Mazowieckiego